

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. december 18.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2020/0365(COD)

14262/20
ADD 3

PROCIV 105	ECOFIN 1182
JAI 1132	ENV 832
COSI 258	SAN 490
ENFOPOL 354	CHIMIE 69
CT 121	RECH 539
COTER 120	DENLEG 90
ENER 512	RELEX 1037
TRANS 621	HYBRID 49
TELECOM 277	CYBER 283
ATO 91	ESPACE 85

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2020. december 16.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2020) 359 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2020) 359 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2020) 359 final

Brüsszel, 2020.12.16.
SWD(2020) 359 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról

{COM(2020) 829 final} - {SEC(2020) 433 final} - {SWD(2020) 358 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a kritikus infrastruktúra rezilienciájára irányuló további intézkedésekről (az Európai Bizottság 2020. évi munkaprogramjának eleme)
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
Az alapvető szolgáltatásoknak az Unióban nélkülözhetetlen társadalmi feladatok vagy gazdasági tevékenységek alapjául szolgáló kritikus infrastruktúrák felhasználásával történő biztosítása megköveteli, hogy az ilyen szolgáltatásokat megbízhatóan nyújtsák, tehát az érintett üzemeltetőknek reziliensnek kell lenniük a jelenlegi és a várható jövőbeli kockázatokkal (például a természeti veszélyekkel, a hibrid tevékenységekkel, a terrorizmussal, a belső fenyegetésekkel, a népegészségügyi szükséghelyzetekkel vagy balesetekkel) szemben. Az európai keret mai formájában nem felel meg teljes mértékben ennek a célnak, és a jövő kihívásainak sem. Az európai kritikus infrastruktúráról szóló 2008. évi irányelv és az azóta hozott egyéb uniós és nemzeti szintű intézkedések ellenére az üzemeltetők nem mindig vannak megfelelően felkészülve a többek között a dinamikus kockázati környezet és az ágazatok közötti mélyebb kölcsönös függőségek hatására egyre összetettebbé váló működési környezetben rejlő kockázatok kezelésére. Az európai kritikus infrastruktúráról szóló irányelv, amely az üzemeltetők rezilienciája helyett inkább az eszközök védelmére összpontosít, kevés határokon átnyúló hatású európai kritikus infrastruktúrát érint két ágazatban (energia és közlekedés). Ezen túlmenően nemzeti szinten eltérő megközelítések és hiányosságok tapasztalhatók többek között az ágazati lefedettséget, a kritériumokat, a kockázatértékelést és az információcserét illetően. Ez akadályoztatja a belső piac megfelelő működését, és jelentős mértékben hátráltatja az üzemeltetőket abban, hogy megbízhatóan és indokolatlan korlátozások nélkül nyújthassák az érintett szolgáltatásokat az Unióban.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A kezdeményezés általános célja, hogy biztosítsa az alapvető szolgáltatások folyamatos biztosítását a belső piacon azáltal, hogy fokozza a kritikus infrastruktúrák üzemeltetőinek (a javaslatban: „kritikus fontosságú szervezetek”) rezilienciáját a tagállamokban. Ennek az általános célkitűzésnek az elérése a következő konkrét célkitűzések megvalósításával történik: • a kockázatok és kölcsönös függőségek, valamint az azok kezelésére szolgáló eszközök alaposabb ismerete; • annak biztosítása, hogy a tagállami hatóságok minden kulcsfontosságú ágazatban valamennyi érintett szervezetet kritikus fontosságúként azonosítsanak; • annak biztosítása, hogy mind a közpolitikában, mind a működési gyakorlatban a reziliencianövelő tevékenységek széles köre megjelenjen; valamint • a kapacitások megerősítése, valamint az érdekelt felek közötti együttműködés és kommunikáció javítása.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
Az uniós beavatkozást az egymástól egyre nagyobb mértékben függő európai kritikus infrastruktúrák üzemeltetőit érintő számos kockázat közös jellege, valamint az e területre vonatkozó nemzeti szabályok eltérése indokolja, utóbbi ugyanis akadályozza az üzemeltetők szolgáltatásnyújtási képességét a belső piacon. Az alapvető szolgáltatások nyújtásának transznacionális jellege azt jelenti, hogy még a helyi jellegű zavarok is olyan messzemenő, európai szintű következményekkel járhatnak, amelyek esetében észszerűen nem várható el, hogy azokat nemzeti fellépés önmagában enyhíteni tudná. Az összes veszélyre kiterjedő, koherens uniós kockázatkezelési megközelítés ezen a területen biztosítaná, hogy valamennyi érintett szereplő megfelelő reziliencianövelő intézkedéseket hozzon. Ezáltal pedig garantálható lenne az alapvető szolgáltatások nyújtásának nagyobb megbízhatósága, és segítené azt, hogy a belső piacon egyenlőbbek legyenek a versenyfeltételek.

B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben

részesített megoldás? Miért?

Az alábbi négy szakpolitikai alternatívát vettük figyelembe.

Az **1. szakpolitikai alternatíva** önkéntes, nem jogalkotási intézkedéseket irányoz elő a közös megközelítések és az információmegosztás ösztönzése érdekében, az európai kritikus infrastruktúráról szóló jelenlegi irányelv kiegészítéseként.

A **2. szakpolitikai alternatíva** az európai kritikus infrastruktúráról szóló jelenlegi irányelv felülvizsgálatát vonja maga után annak érdekében, hogy az ágazati lefedettség összhangba kerüljön a hálózati és információs rendszerek biztonságáról szóló meglévő irányelv szerintivel, valamint az európai kritikus infrastruktúrák üzemeltetőire vonatkozó kiválasztási kritériumok és követelmények pontosítása céljából, például az üzemeltetők rezilienciafejlesztési terveinek fenntartásával. A tagállamoknak és az európai kritikus infrastruktúrák kijelölt üzemeltetőinek egyaránt kockázatértékelést kellene végezniük.

Eközben a **3. szakpolitikai alternatíva** magában foglalja az európai kritikus infrastruktúráról szóló jelenlegi irányelv átfogó jogi kerettel való felváltását annak érdekében, hogy legalább a jelenlegi kiberbiztonsági irányelv hatálya alá tartozó ágazatokban javuljon a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciája, és e tekintetben a belső piac működése. A végrehajtást a Bizottságon belül erre a célra létrehozott tudásközpont támogatná. A tagállamoknak kockázatértékelés alapján azonosítaniuk kellene azokat a kritikus fontosságú szervezeteket, amelyekre különböző reziliencianövelő kötelezettségek vonatkoznának. A tagállamoknak és a kritikus fontosságú szervezeteknek egyaránt kockázatértékelést kellene végezniük. A javaslat a kiemelt európai jelentőségű, kritikus fontosságú szervezetek azonosítására szolgáló eljárást is tartalmazna, valamint az e szervezetekre alkalmazandó különös szabályokat.

A **4. szakpolitikai alternatíva** a 3. alternatívában vázolt összes elemet tartalmazza. Emellett a Bizottság aktívabb szerepet játszana a kritikus fontosságú szervezetek azonosításában, és létrejönne egy, a kritikus infrastruktúrák rezilienciájával foglalkozó uniós ügynökség.

Figyelembe véve az egyes alternatívák várható hatásait és hozzáadott értékét, az előnyben részesített alternatíva a 3. alternatíva, amely a meglévő uniós intézkedéseket és a nemzeti sajátosságokat egyaránt figyelembe vevő, átfogóbb rezilienciakeretet eredményezne.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Néhány tagállam és gazdasági szereplő elegendőnek tartotta a jelenlegi keretet, és az 1. alternatíva szerinti önkéntes intézkedéseket részesíti előnyben. Ami a 2. alternatívát illeti, az egyik tagállam az európai kritikus infrastruktúrákra jelenlegi formájukban kívánt összpontosítani, míg mások az európai kritikus infrastruktúrák koncepciójának felülvizsgálata mellett foglaltak állást, hogy az lefedje az egyértelműen páneurópai dimenzióval rendelkező infrastruktúrákat. A tagállamok többsége a 3. alternatívát részesítette előnyben. Az üzemeltetők leginkább a 2. és a 3. alternatívát támogatták. Az összes alternatíva közül a tagállamok és a gazdasági szereplők egyaránt a 4. alternatívát támogatták a legkevésbé, amelyről úgy vélték, hogy túlságosan beavatkozó és rugalmatlan, azaz nem enged teret az ágazati sajátosságok figyelembevételének.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatívák (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

Tekintettel arra, hogy az alapvető szolgáltatások nélkülözhetetlenek az Unió polgárainak életében és az uniós gazdaság szempontjából, valamennyi gazdasági ágazati szereplő, köztük a kis-, közép- és nagyvállalkozások számára is előnyös lenne, ha javulna az üzemeltetők rezilienciája. Amellett, hogy pozitív hatást gyakorolnak az egyes vállalkozásokra, az alapvető szolgáltatások megszakítás nélküli biztosítására irányuló uniós szintű erőfeszítések hozzájárulnak az általános gazdasági stabilitás erősítéséhez, és a befektetők körében az uniós piac vonzerejének további növeléséhez.

A gazdasági hatás mellett a 3. alternatívában foglalt rezilienciafejlesztő intézkedések kevesebb zavart, biztonságosabb munkakörülményeket, jobb életminőséget és egészségi állapotot eredményeznének az uniós polgárok számára. Minél megbízhatóbb ugyanis az alapvető szolgáltatások nyújtása, annál nagyobb annak a valószínűsége, hogy az az oktatás, a szakmai és a szabadidős tevékenységek szintjén előnyös hatással van a polgárok életére. Emellett az alapvető szolgáltatások nyújtása terén bekövetkező zavarok gyakoriságának és

súlyosságának csökkentésére irányuló további erőfeszítések kedvező környezeti hatással is járnának, mivel garantálnák az erőforrások hatékonyabb felhasználását, valamint a fenntarthatóbb fogyasztási és termelési mintákat az EU-ban.

Mekkora költségekkel járnak az előnyben részesített alternatívák (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák)?

A tagállamok számára a fő költségek a nemzeti stratégiák kidolgozásához, a kockázatértékelések elvégzéséhez, a kritikus fontosságú szervezetek azonosításához, valamint a felügyelethez és az érvényesítéshez kapcsolódnának. Ennek során azonban az illetékes hatóságok a végrehajtás támogatásának alapjaként felhasználhatnák a meglévő politikákat és folyamatokat, többek között a stratégiai dokumentumokat, a kockázatértékelési intézkedéseket, valamint a kiberbiztonsági irányelvben előírt kijelölési eljárást, ezáltal korlátozva az összköltségeket. Az azonosított kritikus fontosságú szervezetekre eső közvetlen költségek – amennyiben szükséges vagy amennyiben még nem így történne – az üzemeltető szintjén végzett kockázatértékelésekhez, az üzemeltető rezilienciájának fokozására irányuló megfelelő szervezeti és/vagy technikai intézkedésekhez, valamint a biztonsági eseményeknek az illetékes hatóságoknak történő bejelentéséhez kapcsolódnának.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A különböző alternatívák által érintett gazdasági szereplők körében várhatóan alacsony lesz az érintett kkv-k száma. Az olyan ágazatokban, mint a közlekedési, az energia- vagy a vízügyi ágazat, a feltehetőleg kritikus fontosságú szervezetként kijelölésre kerülő szereplők jellemzően több ezer alkalmazottat foglalkoztató, közép- vagy nagyvállalkozások, más ágazatokban viszont a kritikus fontosságú szervezetek kisebb méretűek lehetnek. Elképzelhető például, hogy az egészségügyi ágazatban egyes erősen technikai vagy szakosodott szolgáltatásokat a kkv-k nyújtanak. Az ebben a helyzetben lévő kkv-k azonban feltehetően saját maguk is igyekeznek magas szintű rezilienciára szert tenni, és/vagy egyedi nemzeti és/vagy uniós szintű követelmények vonatkoznak rájuk, ezáltal pedig kisebbek az előnyben részesített alternatívához kapcsolódó többletköltségek.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A konkrét kötelezettségek – például a rendszeres nemzeti szintű kockázatértékelések, a nemzeti stratégiák, valamint a felügyeleti és érvényesítési intézkedések – bizonyos fokig hatással lesznek az illetékes tagállami hatóságokra. Ezenkívül bizonyos költségekkel járna, ha további támogatást kellene nyújtani azoknak az üzemeltetőknek, amelyeket a jogszabályból eredő kötelezettségek teljesítése szempontjából kritikus fontosságú szervezetként azonosítottak.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Tárgytalan.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A jogalkotási aktus hatásának értékelésére négy évvel a jogalkotási aktus végrehajtási határidejét követően kerül sor annak biztosítása érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a kezdeményezés hatásainak értékelésére azt követően, hogy azt valamennyi tagállamban teljes körűen végrehajtották.